Menggalakkan Kestabilan Kewangan

Keutamaan Kestabilan Kewangan pada Tahun 2024

Selain kestabilan monetari, Bank Negara Malaysia (BNM) diberikan mandat untuk menggalakkan kestabilan kewangan yang kondusif bagi pertumbuhan ekonomi yang mampan. BNM melaksanakan mandat ini dengan memastikan sistem kewangan berdaya tahan serta berupaya menghadapi kejutan sepanjang kitaran ekonomi. Hal ini melibatkan usaha menggalakkan institusi kewangan yang kukuh dan diurus dengan baik. Usaha ini termasuk memupuk sistem penjelasan dan penyelesaian yang selamat dan boleh dipercayai serta mengekalkan pasaran kewangan yang teratur.

Pada tahun 2024, ekonomi Malaysia mencatatkan pertumbuhan yang lebih kukuh iaitu sebanyak 5.1% (2023: 3.6%), didorong oleh permintaan dalam negeri yang mantap, pelaburan yang teguh dan pemulihan eksport disokong oleh peningkatan kitaran teknologi global. Berlatarkan keadaan ini, sektor kewangan Malaysia terus berada pada kedudukan yang kukuh untuk menyokong aktiviti pengantaraan kewangan.

Pada tahun 2024, keutamaan pengawalseliaan dan penyeliaan BNM disasarkan kepada usaha:

- menggalakkan penerapan piawaian kehematan yang konsisten dengan piawaian antarabangsa dan bersesuaian dengan ekonomi Malaysia;
- memperkukuh amalan tadbir urus dan pengurusan risiko institusi kewangan;
- meningkatkan pengukuhan daya tahan institusi kewangan terhadap risiko yang baru muncul seperti ancaman siber, iklim dan penipuan;
- meningkatkan kesiapsiagaan sistem perbankan bagi menghadapi krisis; dan
- menggalakkan standard amalan perniagaan yang tinggi bagi memastikan hasil yang adil untuk pengguna kewangan.

Keutamaan Pengawalseliaan

Pada tahun 2024, BNM mengeluarkan 11 dasar utama kehematan dan amalan (rujuk Gambar Rajah 1).

Pembaharuan rangka kerja modal

BNM komited untuk menerapkan piawaian antarabangsa dalam rangka kerja modal pengawalseliaan. Malaysia telah mencapai kemajuan yang ketara dalam pelaksanaan pakej pembaharuan Basel III[1] pada tahun 2024. BNM telah memuktamadkan semakan piawaian modal bagi risiko kredit di bawah pendekatan standard.[2] Selain itu, pada bulan Disember 2024, BNM turut mengeluarkan keperluan yang telah dipertingkatkan untuk mengehadkan kerugian kepada bank daripada dedahan besar[3] kepada satu rakan niaga atau sekumpulan rakan niaga yang berkaitan bagi maklum balas industri. Pada tahun 2025, BNM akan mendapatkan maklum balas industri mengenai tiga elemen tambahan dalam pembaharuan Basel III: (i) semakan pendekatan berasaskan penarafan dalaman bagi risiko kredit; (ii) keperluan modal untuk risiko rakan niaga bagi perdagangan derivatif; dan (iii) keperluan untuk menilai risiko kadar faedah dalam buku perbankan. Secara kolektif, piawaian ini bertujuan untuk memastikan sistem kewangan Malaysia berdaya tahan apabila menghadapi kejutan pada masa hadapan, sambil kekal berdaya saing dan mampu memenuhi keperluan pembiayaan dan perlindungan isi rumah dan perniagaan dengan lebih baik.

---

[1] Basel III ialah satu set langkah yang dipersetujui pada peringkat antarabangsa yang dibangunkan oleh Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) sebagai tindak balas terhadap krisis kewangan tahun 2007 hingga 2009. Langkah-langkah ini bertujuan untuk meningkatkan tahap dan kualiti modal pengawalseliaan, memastikan risiko yang ketara diambil kira dengan betul, meningkatkan mudah tunai bank serta mencegah leveraj yang berlebihan.

[2] Butiran lanjut mengenai dasar ini boleh didapati dalam rencana khas bertajuk "Pelaksanaan Pendekatan Standard untuk Risiko Kredit: Semakan Utama di bawah Basel III dan Kesan Terhadap Bank-bank" dalam Tinjauan Kestabilan Kewangan BNM untuk Separuh Kedua Tahun 2024.

[3] Dedahan besar merujuk jumlah dedahan sesebuah bank terhadap satu rakan niaga yang bersamaan atau melebihi 10% daripada Modal Kumpulan 1.

Bagi penanggung insurans dan pengendali takaful, BNM telah mendapatkan maklum balas industri mengenai semakan rangka kerja modal berasaskan risiko yang selaras dengan Insurance Capital Standard (ICS).[4] Semakan ini bertujuan untuk meningkatkan kepekaan risiko serta kebolehbandingan pengukuran kecukupan modal merentasi sektor insurans dan takaful.

Mengukuhkan piawaian kehematan mengenai pengurusan risiko

Pada tahun 2024, inisiatif dasar kehematan BNM turut ditumpukan kepada pengukuhan piawaian pengurusan risiko serta keupayaan institusi kewangan dalam persekitaran operasi yang berubah-ubah dan landskap teknologi yang berkembang. Peningkatan digitalisasi perkhidmatan kewangan telah meningkatkan risiko gangguan operasi dan ancaman keselamatan siber bagi institusi kewangan. Sehubungan dengan itu, BNM telah mengkaji semula dasar Pengurusan Risiko dalam Teknologi (Risk Management in Technology, RMiT) untuk meningkatkan daya tahan institusi kewangan terhadap gangguan operasi dan memperkukuh pertahanan seluruh sistem kewangan daripada serangan siber dan jenayah digital. Keperluan terhadap tadbir urus dan kawalan dalaman yang lebih ketat, seperti yang dicadangkan dalam dasar RMiT, bertujuan untuk memelihara keyakinan orang ramai terhadap kebolehpercayaan dan keselamatan sistem kewangan.

BNM juga meneruskan usaha untuk meningkatkan keupayaan institusi kewangan dalam menyokong peralihan ke arah ekonomi yang lebih lestari. Pada tahun ini, BNM telah memuktamadkan Kertas Kerja Pelaksanaan Ujian Tekanan Risiko Iklim (Climate Risk Stress Testing Exercise) sebagai persediaan untuk penyerahan ujian tekanan risiko iklim yang pertama oleh seluruh industri kepada BNM pada tahun 2025. Hasil daripada ujian tekanan ini akan digunakan untuk mempertingkatkan amalan pengurusan risiko iklim institusi kewangan.[5]

BNM turut mengambil langkah-langkah untuk memastikan pengawalan berhemat terus mencerminkan jangkaan terhadap tadbir urus dan pengawasan Syariah yang kukuh dalam menjalankan perniagaan kewangan Islam. Hal ini termasuk piawaian yang menyokong penggunaan lebih luas konsep *ta`awun*[6] oleh pengendali takaful dan penzahiran maklumat yang sewajarnya kepada peserta takaful.[7]

Memastikan layanan dan hasil yang adil untuk pengguna kewangan

BNM menghendaki institusi kewangan untuk melaksanakan standard amalan pasaran dan profesionalisme yang tinggi bagi memastikan hasil yang adil untuk pengguna kewangan. Antaranya, BNM memastikan keperluan amalan pasaran adalah mencukupi untuk menangani risiko yang baru berikutan pendigitalan perkhidmatan kewangan serta produk dan perkhidmatan kewangan yang semakin rumit. Pada tahun 2024, BNM telah mengemas kini keperluan ketelusan dan penzahiran produk untuk mencakupi saluran digital. Hal ini adalah untuk memastikan pengguna mendapat akses kepada maklumat yang terperinci mengenai produk dan perkhidmatan kewangan untuk membuat keputusan. BNM juga telah mengukuhkan piawaian supaya institusi kewangan lebih responsif, adil, telus dan berkesan dalam menguruskan aduan pelanggan.

Sebagai sebahagian daripada usaha bagi memastikan saluran yang berkesan untuk pengguna mendapatkan bantuan penyelesaian yang adil sekiranya berlaku pertikaian dengan institusi kewangan, BNM dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (Securities Commission Malaysia, SC) telah menggabungkan Ombudsman Perkhidmatan Kewangan (Ombudsman for Financial Services, OFS) dengan Pusat Penyelesaian Pertikaian Industri Sekuriti (Securities Industry Dispute Resolution Center, SIDREC) menjadi Perkhidmatan Ombudsman Pasaran Kewangan (Financial Markets Ombudsman Service, FMOS). FMOS akan berfungsi sebagai badan penyelesaian pertikaian sehenti bagi perkhidmatan kewangan. Pusat penyelesaian pertikaian bersepadu ini bertujuan untuk memperbaiki keseluruhan proses bagi memberikan penyelesaian yang lebih cepat dan telus untuk pengguna kewangan dan pelabur, lantas mengukuhkan keyakinan mereka terhadap sistem kewangan.

Bagi sektor insurans dan takaful, BNM telah meningkatkan keperluan untuk menambah baik proses pengendalian dan penilaian tuntutan insurans dan takaful am.[8] Keperluan pengawalseliaan baharu juga sedang

[4] ICS ialah keperluan modal ditetapkan yang dibangunkan oleh International Association of Insurance Supervisors (IAIS) untuk menggalakkan penggunaan ukuran kecukupan modal berasaskan risiko yang setara bagi kumpulan insurans yang aktif pada peringkat antarabangsa (Internationally Active Insurance Groups, IAIG).

[5] Butiran lanjut tentang inisiatif BNM dalam menyokong peralihan ke arah ekonomi yang lebih lestari boleh didapati dalam bahagian "Keutamaan dan Pendekatan Penyeliaan" dan bab "Ke Arah Sistem Kewangan yang Lebih Lestari".

[6] *Ta`awun* merujuk kerjasama dalam kalangan sekumpulan individu bagi sesebuah dana takaful untuk saling membantu bagi memenuhi keperluan tertentu, seperti yang dipersetujui secara kolektif dalam kontrak takaful.

[7] Butiran lanjut mengenai inisiatif untuk memperluas penggunaan *ta`awun* boleh didapati dalam bab "Menggalakkan Sistem Kewangan Islam yang Progresif dan Inklusif".

[8] Maklumat lanjut boleh didapati dalam rencana khas bertajuk "Berada di Tempat Pemandu: Penambahbaikan Amalan Berkaitan Penyelesaian Tuntutan Motor".

Gambar Rajah 1: Pengeluaran dan Pengemaskinian Dasar-dasar Utama pada Tahun 2024

Pembaharuan rangka kerja modal

Menyelaraskan rangka kerja modal domestik dengan piawaian global yang sesuai untuk ekonomi Malaysia

Pendekatan Standard untuk Risiko Kredit
Menetapkan piawaian dan panduan untuk pengiraan keperluan modal risiko kredit mengikut Pendekatan Standard Basel III.

Draf Dedahan Had Pendedahan Besar
Langkah untuk mencegah bank-bank daripada menanggung kerugian yang tidak seimbang disebabkan oleh kegagalan rakan niaga atau sekumpulan pihak yang saling berkaitan.

Draf Dedahan Rangka Kerja Modal Berasaskan Risiko untuk Penanggung Insurans dan Pengendali Takaful
Memperkukuh piawaian dan panduan untuk mengira kecukupan modal.
- √ Sensitif kepada risiko dan responsif kepada perkembangan keadaan pasaran.
- √ Mencerminkan dedahan risiko asas penanggung insurans dan pengendali takaful dengan wajar.

Memperkukuh piawaian pengurusan risiko dan kawalan dalaman

Memastikan amalan pengurusan risiko dan kawalan dalaman yang teguh untuk mengekalkan keselamatan dan kekukuhan

Draf Dedahan Pengurusan Risiko dalam Teknologi
Menetapkan keperluan baharu untuk mengukuhkan pengurusan risiko teknologi bagi meningkatkan daya tahan perkhidmatan kewangan dan memantapkan pertahanan siber seluruh sistem.
- √ Menggalakkan kewaspadaan dalam memerangi penipuan digital menerusi kawalan teknologi dan keselamatan siber yang mantap.
- √ Memastikan penyedia jaminan luar mempunyai kecekapan teknikal.
- √ Menggalakkan institusi kewangan untuk menerapkan amalan terbaik.

Kertas Kerja Pelaksanaan Ujian Tekanan Risiko Iklim 2024 (Climate Risk Stress Testing Exercise 2024)
Menetapkan jangkaan dalam pelaksanaan ujian tekanan seluruh industri untuk menilai kelemahan di bawah pelbagai senario iklim. Pelaksanaan ujian tekanan akan membolehkan institusi kewangan untuk:
- √ Memperhalusi amalan pengurusan risiko sedia ada.
- √ Mengenal pasti dan menangani jurang data, teknologi dan metodologi untuk menguruskan risiko berkaitan iklim dengan berkesan.

Memperkukuh piawaian pengendalian perniagaan

Mempertingkatkan piawaian amalan, termasuk sikap profesionalisme pengantara, untuk mencapai hasil yang saksama kepada pengguna

Amalan Penyelesaian Tuntutan
Memperkukuh amalan pengendalian tuntutan insurans/takaful am, terutamanya tuntutan motor.
- √ Mengurangkan masa memproses tuntutan.
- √ Menawarkan pilihan kepada pengguna untuk mengemukakan tuntutan "Own Damage Knock-for-Knock".
- √ Penggunaan saluran digital untuk mengurus proses tuntutan secara menyeluruh.
- √ Menerbitkan Piagam Perkhidmatan Pelanggan Motor (Motor Consumer Service Charter) sebagai panduan pada setiap peringkat proses tuntutan.

Memastikan Layanan yang Adil kepada Mangsa Transaksi e-Perbankan Tanpa Kebenaran
Memperkukuh keperluan untuk mencegah transaksi e-perbankan tanpa kebenaran dan meningkatkan ketelusan proses siasatan kes penipuan.

Ketelusan dan Penzahiran Produk
- √ Memastikan maklumat yang dizahirkan melalui saluran digital adalah jelas, boleh diakses dan sejajar dengan saluran digital yang digunakan.
- √ Menambah baik templat Lembaran Penzahiran Produk untuk memudahkan pengguna membuat keputusan.

Draf Dedahan Pembiayaan Peribadi
- √ Memansuhkan tawaran pembiayaan peribadi dengan faedah atau keuntungan yang dikira menggunakan kadar faedah rata di bawah kaedah Peraturan 78.
- √ Memperkukuh pengurusan pembiayaan peribadi untuk mencegah hutang berlebihan.

Draf Dedahan Pengurusan Aduan
Memperkukuh keperluan untuk memastikan mekanisme pengurusan aduan adalah relevan, boleh diakses dan tepat pada masanya.
- √ Meningkatkan akses pengguna kepada saluran pengurusan aduan.
- √ Memastikan penyelesaian aduan dengan segera.

Draf Dedahan Amalan Berhemat dan Profesional bagi Broker Insurans dan Takaful
- √ Memperkukuh piawaian kecekapan dan kelayakan.
- √ Memperkenalkan keperluan untuk menyediakan pilihan produk kepada pengguna.
- √ Memperkukuh langkah-langkah supaya wang pengguna disimpan dengan selamat.

Sumber: Bank Negara Malaysia

dimuktamadkan untuk memastikan broker insurans dan takaful menjalankan tanggungjawab mereka secara berhemat dan profesional.

Keutamaan dan Pendekatan Penyeliaan

BNM menggunakan pendekatan berasaskan risiko dalam penyeliaan institusi kewangan, merangkumi pengawasan di premis dan di luar premis. Pendekatan yang dinamik dan berpandangan ke hadapan ini membolehkan penyelia memberikan tumpuan kepada aktiviti yang menimbulkan risiko yang besar terhadap institusi kewangan. Penilaian penyeliaan akan dimaklumkan secara rasmi kepada institusi kewangan untuk tindakan pembetulan segera.

Daya tahan siber

Penumpuan penyeliaan yang utama pada tahun 2024 adalah pengukuhan langkah keselamatan siber oleh institusi kewangan serta tahap kesiapsiagaan mereka untuk menangani insiden siber yang boleh mengganggu penyediaan perkhidmatan kewangan dan menjejaskan integriti sistem kewangan. Hal ini termasuk menguruskan risiko penularan yang berpunca daripada kesalinghubungan dengan penyedia perkhidmatan pihak ketiga.

BNM telah menjalankan latihan siber merentasi industri yang kedua bagi menilai tahap kesediaan institusi kewangan untuk menghadapi serangan siber yang meluas serta menguji pengaturan kerjasama seluruh industri berhubung dengan perkongsian maklumat untuk menyokong tindak balas terhadap insiden. Latihan ini melibatkan 242 peserta daripada 49 institusi kewangan. Kebanyakan institusi kewangan menunjukkan tahap tindak balas yang lebih baik terhadap insiden serangan siber berbanding dengan latihan siber pertama yang dijalankan pada tahun 2022. BNM akan meneruskan libat urus dengan institusi kewangan, entiti awam dan swasta yang berkaitan, pakar keselamatan siber dan penyedia penyelesaian untuk mengenal pasti risiko siber yang baru muncul serta memaklumkan pembangunan pengawalan dan amalan penyeliaan.

Akta Keselamatan Siber 2024 (Cyber Security Act, CSA 2024) yang berkuat kuasa sejak bulan Ogos 2024 menetapkan BNM sebagai salah satu ketua sektor bagi sektor kewangan bersama-sama dengan SC dan Kementerian Kewangan. Berikutan itu, BNM telah menetapkan beberapa institusi kewangan sebagai entiti Infrastruktur Maklumat Kritikal Negara (National Critical Information Infrastructure, NCII). Entiti-entiti ini dikehendaki mematuhi piawaian dan langkah-langkah keselamatan yang ketat di bawah CSA 2024, sekali gus menyumbang kepada pengukuhan pertahanan siber di Malaysia dan daya tahan terhadap ancaman siber yang baru muncul.

Memperkukuh daya tahan terhadap penipuan kewangan

BNM terus memantau rapi keberkesanan langkah-langkah pencegahan penipuan yang dilaksanakan oleh industri sejak tahun 2022. Langkah-langkah ini, yang termasuk peralihan kepada kaedah pengesahan yang lebih selamat, memperkenalkan keupayaan mekanisme "*kill-switch*" dan pelaksanaan tempoh bertenang untuk transaksi berisiko tinggi, telah menyumbang kepada pengurangan keseluruhan dalam bilangan transaksi tanpa kebenaran yang bersifat penipuan. Memandangkan taktik penipuan terus berubah-ubah, BNM menghendaki institusi kewangan untuk meningkatkan lagi langkah-langkah pengesanan penipuan dan kekal berwaspada terhadap ancaman-ancaman yang baru muncul. BNM bersama-sama institusi kewangan juga telah mempergiat usaha untuk meningkatkan kesedaran orang ramai tentang cara mengelakkan diri daripada menjadi mangsa taktik penipuan yang sering berubah, terutamanya yang melibatkan perisian hasad (*malware*) dan kegiatan memancing data (*phishing*).[9]

Memastikan daya tahan terhadap risiko berkaitan iklim

Dalam pengurusan risiko berkaitan iklim, BNM terus memantau kemajuan institusi kewangan dalam menerima pakai taksonomi untuk mengelaskan kegiatan ekonomi yang selaras dengan hasil berkaitan iklim[10] dan piawaian yang kukuh mengenai pengurusan risiko iklim.[11] Berikutan pengeluaran garis panduan tambahan mengenai penilaian usaha wajar berkaitan iklim terhadap pelanggan pada tahun 2023, BNM telah melihat peningkatan ketara dalam kualiti pelaporan oleh institusi kewangan mengenai kesan iklim yang berpunca daripada dedahan pembiayaan dan pelaburan mereka.

BNM juga meningkatkan libat urus dengan institusi kewangan untuk memahami sasaran dan pelan iklim mereka bagi menyokong peralihan ke arah ekonomi sifar bersih. Kebanyakan institusi kewangan telah menetapkan sasaran iklim untuk jangka sederhana hingga jangka panjang, namun masih memperhalusi pelan pelaksanaan dan garis masa bagi mencapai sasaran tersebut. Sebagai sebahagian daripada proses

[9] Butiran lanjut mengenai pelbagai inisiatif ini boleh didapati dalam rencana khas bertajuk "Membina Pertahanan yang Bersepadu bagi Memerangi Risiko Penipuan dalam Talian" dan bab "Mengekalkan Integriti Kewangan".
[10] Dokumen dasar mengenai Perubahan Iklim dan Taksonomi Berasaskan Prinsip (Climate Change and Principle-Based Taxonomy).
[11] Dokumen dasar mengenai Pengurusan Risiko Iklim dan Analisis Senario (Climate Risk Management and Scenario Analysis).

ini, BNM menjangkakan strategi perniagaan institusi kewangan akan lebih selaras dengan pengurusan risiko fizikal dan risiko peralihan yang berpunca daripada dedahan kepada sektor-sektor berisiko tinggi terhadap perubahan iklim, dan pada masa yang sama memastikan peralihan ini dilakukan secara saksama dan teratur. Selain itu, kemajuan yang dicapai oleh institusi kewangan dalam melaksanakan penzahiran berkaitan iklim yang selaras dengan saranan Pasukan Petugas Mengenai Penzahiran Kewangan Berkaitan Iklim (Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD) di bawah Financial Stability Board mulai tahun 2024 dijangka akan menyokong keupayaan institusi kewangan untuk melaksanakan Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan (National Sustainability Reporting Framework, NSRF) secara berperingkat mulai tahun 2025.[12]

Kesiapsiagaan menghadapi krisis

Perancangan pemulihan merupakan salah satu inisiatif BNM untuk meningkatkan kesiapsiagaan sistem perbankan dalam menguruskan krisis. Selepas dasar berhubung dengan Perancangan Pemulihan dikeluarkan pada tahun 2021, BNM telah menyemak rancangan pemulihan beberapa bank terpilih pada tahun 2024 berdasarkan komponen-komponen utama dasar perancangan pemulihan BNM. Semakan ini ditumpukan pada pengaturan tadbir urus mengenai perancangan pemulihan, analisis strategik, penunjuk pemulihan, pilihan-pilihan pemulihan dan analisis senario yang boleh mengancam daya maju bank tersebut. Berdasarkan penemuan daripada semakan ini, bank-bank tersebut perlu menambah baik kesempurnaan dan kualiti rancangan pemulihan mereka, yang mana berkenaan.

Memastikan hasil yang saksama untuk pengguna kewangan

BNM terus memberikan tumpuan pada aktiviti penyeliaan amalan pasaran untuk menegakkan prinsip layanan adil kepada pengguna kewangan. Pada tahun 2024, tujuan utama aktiviti penyeliaan BNM adalah untuk memastikan institusi kewangan mempunyai tadbir urus dan langkah kawalan yang wajar untuk melayan pengguna mereka dengan saksama. Apabila kelemahan dikenal pasti, institusi kewangan terbabit dikehendaki mengambil tindakan pembetulan dengan segera.

Bagi menangani isu hutang isi rumah yang tinggi, BNM menghendaki institusi kewangan untuk memastikan bahawa piawaian penilaian kemampuan dan kesesuaian untuk produk pembiayaan peribadi yang melibatkan jumlah besar atau yang ditawarkan kepada pesara adalah cukup mantap. Langkah-langkah yang dipertingkatkan ini bertujuan untuk melindungi pengguna daripada menanggung hutang yang melebihi kemampuan mereka untuk membayar balik. Selain itu, BNM mengarahkan institusi kewangan untuk mempertingkatkan pengawasan dan kawalan terhadap kakitangan yang terlibat dalam penjualan dan kelulusan pembiayaan peribadi. BNM juga mempergiat inisiatif pendidikan kewangan untuk membantu pengguna, khususnya pengguna yang mudah terjejas, supaya lebih sedar akan risiko menanggung hutang secara berlebihan.

Selari dengan usaha BNM untuk memastikan hasil yang saksama untuk pengguna, BNM telah menyemak semula dasar dan amalan tadbir urus berkaitan dengan fi dan caj untuk memastikan bahawa fi dan caj adalah adil, tidak bersifat menindas dan selaras dengan piawaian BNM. Sebanyak 14 institusi kewangan telah diarahkan untuk menghentikan ataupun menyemak semula fi and caj yang dikenakan, setelah institusi tersebut didapati mengenakan fi dan caj yang tidak munasabah serta tidak memenuhi piawaian BNM. Institusi kewangan yang terbabit juga dikehendaki memberikan penyelesaian yang adil dan pembayaran balik kepada pelanggan yang terkesan.

Institusi kewangan juga dikehendaki sentiasa berwaspada dalam melindungi maklumat pengguna. Bagi memastikan perkara ini, BNM terus memberikan tumpuan penyeliaan yang kukuh terhadap tadbir urus dan kawalan institusi kewangan untuk menilai keberkesanannya dalam melindungi maklumat pengguna. Institusi kewangan dikehendaki meningkatkan kewaspadaan terhadap serangan siber dan perisian tebusan (*ransomware*) serta memastikan mereka bersedia untuk mengambil tindakan pantas bagi membendung sebarang kesan daripada kebocoran maklumat. Hal ini termasuk memberikan makluman yang mencukupi dan tepat pada masanya kepada pengguna yang terjejas serta melaksanakan kawalan bagi memantau risiko kecurian identiti. BNM juga mengambil tindakan penguatkuasaan setimpal dengan tahap kemudaratan kepada pengguna kewangan dan kesan kepada kepercayaan orang ramai.[13]

[12] Butiran lanjut mengenai kemajuan institusi kewangan dalam melaksanakan penzahiran berkaitan iklim dan penggunaan NSRF boleh didapati dalam rencana khas bertajuk "Mengendalikan Peralihan Sektor Kewangan kepada Rangka Kerja Pelaporan Kemampanan Kebangsaan" dalam Tinjauan Kestabilan Kewangan BNM untuk Separuh Kedua Tahun 2024.

[13] Butiran lanjut mengenai tindakan yang diambil boleh didapati dalam bahagian "Tindakan Penyeliaan dan Penguatkuasaan".

Kerjasama penyeliaan

BNM bekerjasama dengan pengawal selia lain di dalam dan luar negara melalui pertukaran maklumat penyeliaan dan pengawalseliaan. Pertukaran maklumat ini membantu penyeliaan kumpulan kewangan secara bersepadu, terutamanya yang mempunyai operasi merentas sempadan. Pada tahun 2024, BNM menyertai 20 forum penyeliaan[14] dan dua daripadanya dianjurkan oleh BNM sebagai pengawal selia tuan rumah.

Pada tahun 2024, BNM telah menganjurkan forum penyeliaan pertamanya yang memberikan tumpuan kepada risiko pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan. Pihak berkuasa penyeliaan di rantau ini yang bertanggungjawab untuk menyelia kumpulan perbankan dengan operasi merentas sempadan di Malaysia mengambil bahagian dalam forum tersebut. Perkongsian pengalaman dalam menguruskan aliran merentas sempadan membantu menyumbang kepada usaha pada peringkat antarabangsa dalam membanteras jenayah kewangan dan mengekalkan integriti sistem kewangan.

BNM kekal aktif dalam forum dan jawatankuasa antarabangsa.[15] Platform seperti ini memberikan peluang kepada BNM untuk bertukar-tukar pandangan dan perspektif mengenai bidang-bidang penting dan bidang-bidang yang baru muncul, terutamanya daripada perspektif pasaran sedang pesat membangun. Penglibatan ini menyumbang kepada keupayaan BNM untuk melaksanakan mandat kestabilan kewangan secara berkesan melalui pengukuhan fungsi penyeliaan dan memastikan pengawalan yang mantap, selaras dengan piawaian global dan bersesuaian dengan keadaan domestik.[16]

BNM juga merupakan ahli Persatuan Negara-negara Asia Tenggara (Association of Southeast Asian Nations, ASEAN) Cybersecurity Resilience and Information Sharing Platform (CRISP).[17] Inisiatif ini mengumpulkan bank-bank pusat di rantau ASEAN untuk meningkatkan keupayaan ahli-ahlinya melalui perkongsian maklumat dan pengalaman mengenai ancaman keselamatan siber serta maklumat penggubalan strategi keselamatan siber yang mantap untuk menangani ancaman ini. BNM telah mengambil bahagian secara aktif sejak program ini mula ditubuhkan.

Tindakan Penyeliaan dan Penguatkuasaan

BNM melaksanakan pelbagai tindakan penyeliaan dan penguatkuasaan untuk memelihara kestabilan kewangan dan melindungi integriti sistem kewangan. Tindakan-tindakan yang diambil terhadap institusi kewangan adalah berbeza mengikut tahap keseriusan pelanggaran. Tindakan penyeliaan seperti arahan pematuhan biasanya dilaksanakan semasa proses penyeliaan berkala. Ini bertujuan untuk bersifat pencegahan atau pembetulan. Sebaliknya, tindakan penguatkuasaan seperti penalti pentadbiran dan kompaun adalah lebih bersifat punitif dan selalunya dikenakan pada pelanggaran pengawalan yang lebih serius. Pendekatan yang menyeluruh ini telah menyumbang kepada perubahan positif terhadap budaya pematuhan institusi kewangan. Bagi meningkatkan ketelusan pendekatan yang diambil dalam menentukan tindakan yang sesuai, BNM telah menerbitkan dokumen Pendekatan Penguatkuasaan[18] untuk memberikan penjelasan mengenai rejim dan strategi penguatkuasaan BNM.

Pada tahun 2024, sebanyak 326 tindakan penyeliaan dan penguatkuasaan telah diambil terhadap entiti yang dikawal selia oleh BNM serta individu dan institusi yang melanggar pengawalan BNM (lihat Rajah 1). Tindakan ini kebanyakannya adalah kesalahan yang melibatkan pencegahan pengubahan wang haram, pencegahan pembiayaan keganasan dan pencegahan pembiayaan percambahan (*anti-money laundering, countering financing of terrorism, countering proliferation financing*, AML/CFT/CPF) serta dasar kehematan dan dasar pertukaran asing (lihat Rajah 2). Penalti monetari berjumlah RM18.9 juta telah dikenakan ke atas institusi-institusi yang terbabit. BNM akan terus menerbitkan butiran tindakan penguatkuasaan menerusi laman sesawang BNM untuk mencegah pelanggaran peraturan pada masa hadapan dan memupuk keyakinan terhadap sistem kewangan.

BNM juga melaksanakan tindakan untuk mencegah dan memerangi jenayah kewangan (Gambar Rajah 2). BNM telah melaksanakan aktiviti pemantauan di premis terhadap 123 entiti yang melibatkan 166 premis untuk mengesan aktiviti haram yang mungkin berlaku. Aktiviti pemantauan ini turut disokong oleh rakan penguat kuasa undang-undang seperti Polis Diraja Malaysia (PDRM)

[14] Forum penyeliaan ialah kumpulan penyelia yang tujuan utamanya adalah untuk bertukar-tukar maklumat dan mengadakan dialog bagi memastikan mereka dapat mengenal pasti dan menangani risiko-risiko utama dalam sesebuah kumpulan kewangan.

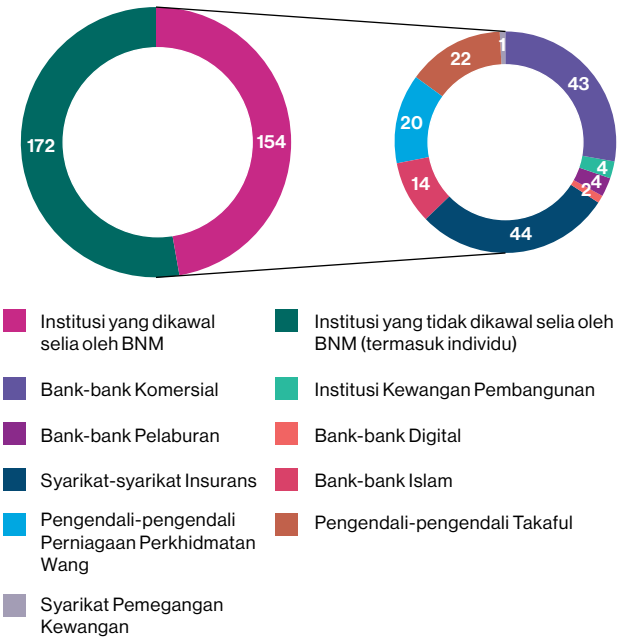
[15] Jawatankuasa ini termasuk BCBS, IAIS, Mesyuarat Eksekutif Bank-bank Pusat Asia Timur dan Pasifik (Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks, EMEAP), Islamic Financial Services Board (IFSB), Network for Greening the Financial System (NGFS) dan ASEAN Taxonomy Board.

[16] Butiran lanjut mengenai peranan BNM dalam komuniti antarabangsa dan serantau boleh didapati dalam bab "Libat Urus Antarabangsa".

[17] BNM merupakan ahli sulung CRISP sejak penubuhannya pada tahun 2019.

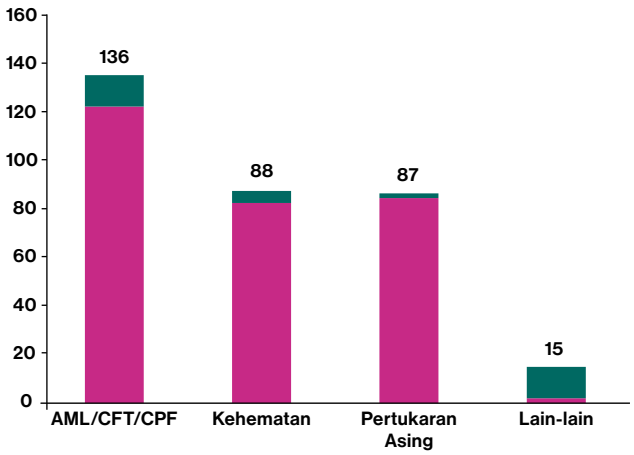
[18] BNM mengeluarkan dokumen ini pada 30 April 2024.

Rajah 1: Jumlah Tindakan yang Diambil pada Tahun 2024 Mengikut Jenis Institusi

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2: Jumlah Tindakan yang Diambil pada Tahun 2024 Mengikut Jenis Pelanggaran

Sumber: Bank Negara Malaysia

dan Pusat Pencegahan Jenayah Kewangan Nasional (National Anti-Financial Crime Centre, NFCC) untuk mengganggu dan membongkar skim dan entiti haram. Selain itu, BNM juga memanfaatkan alat-alat penyiasatan lain, termasuk penggunaan analitik data.

BNM telah mengambil tindakan penguatkuasaan yang lebih tegas terhadap aktiviti haram, termasuk menyiasat dan mendakwa pengendali perniagaan perkhidmatan wang (*money services business*, MSB) haram. Sebanyak 37 perintah pemberhentian dan larangan telah dikeluarkan terhadap pengendali MSB haram. BNM juga melucutkan aset daripada aktiviti haram berjumlah RM28.4 juta. Bagi pelanggaran Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011 serta Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil daripada Aktiviti Haram 2001, BNM mensabitkan kesalahan terhadap 11 pengendali MSB haram pada tahun 2024 dengan jumlah denda sebanyak RM891,000.

Pindaan terhadap Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang 2011 telah berkuat kuasa pada 1 Ogos 2024.

Pindaan ini membolehkan BNM mengambil tindakan penguatkuasaan yang lebih berkesan terhadap pengendali MSB haram sebagai langkah pencegahan yang tegas terhadap aktiviti tanpa kebenaran yang membahayakan kepentingan pelanggan dan menjejaskan integriti industri MSB. Dalam usaha membanteras skim haram lain, BNM bekerjasama dengan NFCC dan agensi-agensi penguatkuasaan undang-undang[19] untuk menyiasat dan mendakwa kes-kes yang melibatkan pengambilan deposit secara haram dan skim berkaitan dengan pengubahan wang haram.

Dari segi amalan pasaran, BNM giat melaksanakan tindakan punitif terhadap institusi kewangan yang gagal mengekalkan standard yang wajar bagi amalan yang baik dan bertanggungjawab untuk melindungi pengguna kewangan. BNM berjaya melaksanakan pengembalian semula wang berjumlah RM125.5 juta kepada kira-kira 1.5 juta pelanggan (Gambar Rajah 3). BNM juga mengambil tindakan kawal selia terhadap broker insurans dan takaful serta penasihat kewangan yang gagal memenuhi jangkaan pengawalseliaan, termasuk standard profesionalisme yang sewajarnya. BNM turut mengeluarkan arahan khusus kepada institusi kewangan supaya mengambil langkah-langkah pembetulan bagi mengekalkan standard urus niaga yang berkualiti tinggi dan adil kepada pengguna.

[19] Agensi-agensi penguatkuasaan undang-undang ini termasuk PDRM, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup, Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia, Cybersecurity Malaysia, Suruhanjaya Syarikat Malaysia, Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia, dan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia.

Gambar Rajah 2: Tindakan-tindakan Mengganggu, Membongkar dan Membanteras pada Tahun 2024

Sumber: Bank Negara Malaysia

Gambar Rajah 3: Pemulangan dan Pengembalian Semula Dana oleh Insititusi Kewangan Akibat Kegagalan Mematuhi Keperluan Amalan Perniagaan pada Tahun 2024

* Setakat akhir bulan Disember 2024, sebanyak RM2.8 juta telah dipulangkan kepada pengguna yang terjejas dan proses ini masih dijalankan pada tahun 2025.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Melangkah ke Hadapan

Persekitaran kewangan akan terus berkembang, terutamanya didorong oleh kemajuan digital dan teknologi, risiko baharu dan yang baru muncul serta perubahan dalam demografi. Untuk langkah selanjutnya, bagi memastikan keutamaan penyeliaan dan pengawalseliaan BNM selaras dengan mandat kestabilan kewangannya, BNM akan:

a. Terus memperkukuh pendekatan pengawalseliaan dan penyeliaan bagi menggalakkan sistem kewangan yang berdaya tahan terhadap kejutan pada masa hadapan dan risiko yang baru muncul. Hal ini termasuk memajukan inisiatif pengawalseliaan yang utama supaya selaras dengan piawaian antarabangsa dan sesuai dengan konteks Malaysia.

b. Mempergiat usaha untuk melindungi keselamatan dan integriti sistem kewangan melalui tindakan penguatkuasaan yang tegas serta kerjasama yang berterusan dengan agensi-agensi penguatkuasaan undang-undang.

c. Memastikan keberkesanan pengawalan serta pemantauan dan pengawasan terhadap hal ehwal amalan untuk memastikan layanan yang adil terhadap pengguna.

d. Meningkatkan usaha untuk mengukuhkan daya tahan operasi dan kesiapsiagaan sektor kewangan untuk menghadapi krisis.

e. Meneruskan usaha untuk memperkukuh daya tahan institusi kewangan terhadap risiko berkaitan iklim dan menyokong peralihan yang teratur ke arah sistem kewangan yang lebih lestari.